

ogsaa holde for, at det var nødvendigt, saalænge Rigsdagen stod paa, at det for Kongeriget Danmarks Vedkommende blev saaledes, at de umiddelbare Valg bleve udførte paa den Maade, at de, som nu ere valgberettigede, ogsaa for Fremtiden kom til at gjøre deres Stemmer gjældende. Jeg veed nok, at man ofte har sagt, og det er jo ogsaa gjentaget her under Forhandlingerne, at Folket i Almindelighed og isærdeleshed de, som ikke have 1200 Rd. i aarlig Indtægt, ikke have nogen egentlig Interesse deraf. Det er ganske almindeligt sagt, og det kan ikke hjælpe at modsigge det, fordi det ikke ligesom kan bevises her, men jeg skal kun gjøre opmærksom paa, at selv om det end virkelig kunde bevises, at det danske Folk hidtil ikke havde viist en saadan Opmærksomhed, en saadan Deelagtighed ved Valgene til Rigsdagen, som man kunde have ønsket, idetmindste paa enkelte Steder af Landet, saa følger deraf slet ikke, at det paa nogen Maade vil finde sig i, at Retten bliver det berøvet; thi just da, naar Folket har en vis Ret, kan det nok være, at det ikke bryder sig synderlig om at benytte den; naar det uden nogenformhelt Opoffelse kan lade være at benytte den, og naar det kan forudsættes, at den Enkeltes Interesse ogsaa vil blive varetaget ved Valgene af dem, som møde, saa synes den Enkelte at kunne blive hjemme; men berøv ham Retten, saa vil han føle sig frænket, og det Spørgsmaal ligger da for: hvad har da det danske Folk forbrudt imod Regjeringen, siden det skal miste en Ret, som er det givet. Og, mine Herrer! man troe ikke, at jeg her taler uden Erfaring. Inden jeg tog ind til denne Rigsdag, havde jeg nemlig Leilighed til at erfare, hvorledes Stemningen var, efterat Udskafet til Fællesforsatningen var kommen ud, og jeg har da hørt, at Folk vare meget misfornøiede dermed, og jeg har hørt Ord af en Bonde, som maaffee nok ere værd at lægge Mærke til. Han sagde nemlig i Anledning af dette Udskaf: „naar det gjælder om at vove vort Liv og vore Lemmer mod Tydskere og Oprørere, ere vi gode nok, saa kunne vi komme med, men naar det gjælder om at tage Deel i Valgene til Repræsentationen, saa kunne vi

ikke komme med, naar vi ikke have 1200 Rd. i aarlig Indtægt.“ En saadan Betragtning vil saare let blive almindelig hos Folket, og det vilde efter min Mening være det Urimeeligste, der kunde gjøres, dersom Regjeringen, medens vi dog Alle omtrent vide, at Stemningen i Hertugdømmerne, og navnlig i Holsten, ikke er videre at stole paa, skulde foretage et Skridt, hvorved den vilde udbrede Misfornøielse mellem ¹⁵/₁₆ af Befolkningen.

Jeg troer, at dersom det ærede Ministerium vil opgve det Standpunkt, hvorpaa det rigtignok endnu idag har erklæret at staae, og give det Standpunkt, at det ikke vil modtage et betinget Ja, men betragte det som et reent Nei, saa vil det være muligt at faae det, som jeg anseer for den største Feil, afhjulpet. Hovedindvendingen imod, at der foretages Valg paa en anden Maade i Kongeriget end i Hertugdømmerne, forekommer mig ikke at have Stort at betyde; thi naar denne Repræsentation for Fællesanliggenderne træder sammen, kommer der jo Mænd sammen, som ere valgte paa forskjellige Maader, idet Nogle ere valgte ved umiddelbare Valg, Andre ere udnævnte af Kongen, atter Andre ere valgte ved Delegationsvalg, enten udgaaede fra Stændervalg, eller middelbare eller umiddelbare Folkevalg. Det er jo saa forskjellige Valgmaader, at der ikke kan være videre Banskellighed ved, om der ogsaa kom en Ueensartethed ind, om der ogsaa blev optaget andre Fordringer med Hensyn til Valgene i Kongeriget end i Hertugdømmerne, naar det ikke var muligt at indføre Kongeriget's Valgsystem, hvad der, det er jeg villig til at indrømme, for Holsteens Vedkommende vel vil være umuligt. Dersom jeg kan faae en Anthynding af, at Ministeriet vil modtage et saa betinget Ja, skal jeg ogsaa være villig til at afgive det Votum, at, naar Rigsraadet faaer en Sammensætning, som virkelig kan kaldes folkelig, saa at den virkelig kan bøde paa de andre Ulemper, som ellers maatte være naturlige Følger af Fællesforsatningens Udførelse, skal jeg give det, men dersom Ministeriet ikke kan give et saadant Tilfagn, saa maa jeg nødvendigviis sige et bestemt Nei til det Hele.